

**ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ**

ДЕСЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина п'ятнадцята

Стенограма пленарного засідання

10 листопада 2023 року

Київ 2023

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ІХ СКЛИКАННЯ

ДЕСЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина п'ятнадцята

Стенограма пленарного засідання

10 листопада 2023 року

Головне управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання перше
(П'ятниця, 10 листопада 2023 року)

Частина п'ятнадцята

Відхилення проектів постанов Верховної Ради України:

- «Про скасування рішення Верховної Ради України від 08.11.2023 року про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до розділу VI Бюджетного кодексу України щодо забезпечення підтримки обороноздатності держави та розвитку оборонно-промислового комплексу України» (№ 10037 від 12.09.2023 року)» (№ 10037-П) ...6
- «Про скасування рішення Верховної Ради України від 08.11.2023 року про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону України «Про внесення змін до розділу VI Бюджетного кодексу України щодо забезпечення підтримки обороноздатності держави та розвитку оборонно-промислового комплексу України» (реєстр. № 10037 від 12.09.2023)» (№ 10037-П1) ...10
- «Про скасування рішення Верховної Ради України від 08.11.2023 року про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону України «Про внесення змін до розділу VI Бюджетного кодексу України щодо забезпечення підтримки обороноздатності держави та розвитку оборонно-промислового комплексу України» (реєстр. № 10037 від 12.09.2023)» (№ 10037-П2) ...12
- «Про скасування рішення Верховної Ради України від 08.11.2023 року про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону України «Про внесення змін до розділу VI Бюджетного кодексу України щодо забезпечення підтримки обороноздатності держави та розвитку оборонно-промислового комплексу України» (реєстр. № 10037 від 12.09.2023)» (№ 10037-П3) ...13

«Про скасування рішення Верховної Ради України від 08.11.2023 року про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до розділу VI Бюджетного кодексу України щодо забезпечення підтримки обороноздатності держави та розвитку оборонно-промислового комплексу України» (№ 10037 від 12.09.2023 року)» (№ 10037-П4) ...15

«Про скасування рішення Верховної Ради України від 08.11.2023 року про прийняття у другому читанні та в цілому проекту щодо Закону «Про внесення змін до розділу VI Бюджетного кодексу України щодо забезпечення підтримки обороноздатності держави та розвитку оборонно-промислового комплексу України» (№ 10037 від 12.09.2023 року)» (№ 10037-П5) ...16

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
10 листопада 2023 року, 10 година 5 хвилин
(Після перерви)*

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Слава Україні!

Відповідно до прийнятої нами Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану» сьогодні ми продовжуємо наше пленарне засідання. Звертаю вашу увагу, що згідно з прийнятою Верховною Радою України постановою усі присутні на пленарному засіданні не повинні поширювати інформації щодо його початку, перебігу та прийнятих у парламенті рішень раніше ніж через годину після оголошення перерви у пленарному засіданні. Прошу всіх колег неухильно дотримуватися прийнятого українським парламентом рішення та відповідально поставитися до забезпечення безпеки єдиного законодавчого органу нашої держави.

У разі повітряної тривоги буде оголошено перерву в пленарному засіданні, і ми всі маємо перейти до безпечних місць відповідно до схеми укриття, яка розміщена на робочому місці кожного з нас.

Шановні народні депутати, за парламентською традицією пропоную розпочати роботу з виконання Державного Гімну України.

(Лунає Державний Гімн України).

Триває 21-й місяць повномасштабної загарбницької агресії російської федерації проти України. Наші воїни міцно тримають оборону, здійснюють постійні атаки на ворожі позиції, нещадно знищують військову техніку, особливо кораблі, і особовий склад рашистів (*Оплески*). Давайте привітаємо успіхи наших воїнів. Завдячуючи захисникам і захисницям, ми продовжуємо цілеспрямований рух у напрямі інтеграції до Європейського Союзу та НАТО.

Давайте вшануємо хвилиною мовчання світлу пам'ять усіх, хто віддав своє життя за Україну та її майбутнє, а також усіх безневинних громадян, загиблих від рук російських окупантів.

(Хвилина мовчання).

Дякую. Прошу сідати.

Шановні колеги, перелік питань порядку денного вам надано. Переходимо до їх розгляду. У нас є проекти постанов про скасування рішень. Нагадую, що відповідно до частини дев'ятої статті 48 Регламенту Верховної Ради України

їх обговорення завжди проводиться за скороченою процедурою, тому нам не потрібно приймати процедурні рішення.

Отже, переходимо до розгляду проекту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 08.11.2023 року про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до розділу VI Бюджетного кодексу України щодо забезпечення підтримки обороноздатності держави та розвитку оборонно-промислового комплексу України» ([№ 10037](#) від 12.09.2023 року)». Це проект постанови [№ 10037-П](#).

Для доповіді запрошується автор проекту постанови Гончаренко Олексій Олексійович. Будь ласка, 2 хвилини.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). Фракція «Європейська солідарність». Шановні друзі, на цьому тижні, замість того, щоб розглянути ті питання, яких очікує від нас суспільство, зокрема щодо демобілізації та заміни наших героїв, нарешті все-таки добитися повернення «тридцятки» усім нашим військовикам, збільшення виплат на дитину, замість всього цього ми з вами зробили одну річ, ну як, ви зробили: пограбували місцеві громади, ще й заднім числом. І це, безумовно, свідчення того, якими є реальні пріоритети. А реальні пріоритети такі: все, що можна було роздерибанити там, нагорі, вже зроблено, давайте забирати знизу, звідти теж дерибанити.

Друзі, ми пропонували (ви кажете, що це для війська) багато поправок, якими передбачалося всі кошти бюджетів місцевого самоврядування спрямувати не на бруківку, не на парки і стадіони, а саме на військо. Але всі ці поправки відхилені, тому що це був просто привід і, хочу нагадати, саме центральна влада показала приклад, коли почала витрачати гроші на барабани, серіали і продовжує це робити. У Законі «Про Державний бюджет України на 2024 рік», який ми прийняли вчора, закладені кошти знову на серіали, знову на кіно, знову на силовиків, знову там є все що завгодно, замість того, що дійсно потрібно.

Звичайно, знаєте, я звик боротися до кінця. Зрозуміло, що в залі, я так бачу, немає навіть 226 народних депутатів, буде дуже цікаво подивитися на це голосування. Народні депутати знову втомилися і сьогодні вже велика частина їх не поприходили. Але боротися завжди потрібно до кінця.

Цим проектом постанови ми блокуємо ганебне рішення щодо законопроекту № 10037. Закликаю всіх вас зараз схаменутися, хочеться вірити в диво і, може, ми скасуємо цей закон. А ні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Запишіться, будь ласка, від фракцій і груп на виступи: два – за, два – проти.

Козир, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

Веніславський Федір Володимирович. Будь ласка.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє! Шановні колеги! Що мене спонукало вийти сьогодні на цю трибуну і сказати декілька слів? Я вам поясню. У своєму житті до парламенту я був доцентом кафедри конституційного права і читав студентам лекції про парламентаризм. І я їм розповідав, що таке парламентаризм: це рівень демократії в державі, це рівень свободи і це можливість різних політичних сил висловити свою точку зору. Але я акцентував увагу і на тому, про що хочу зараз вам сказати. Парламентаризм – це насамперед відповідальність, відповідальність за свої слова, відповідальність за зміст і за те, як і кому ви їх адресуєте.

Чому я про це говорю? Я уважно слухав заперечення проти закону (проект № 10037) протягом багатьох пленарних засідань. Його противники апелювали до того, що нібито Верховна Рада, ухваливши цей закон, порушує Конституцію України. Так-от, я хочу сказати, що саме противники цього закону грубо порушують Конституцію України і закликають до її порушення.

У чому це полягає, шановні? У статті 7 Конституції України говориться про те, що в Україні визнається і гарантується місцеве самоврядування. У статті 142 Конституції України говориться про те, що місцеве самоврядування ґрунтується на доходах місцевих бюджетів. А статтею 92 Конституції України зазначається, що виключно законами України встановлюються бюджетна система, система оподаткування. Якщо ми через закони закликаємо спонукати органи місцевого самоврядування витратити кошти від податку на доходи фізичних осіб, які вони отримали, на потреби військовиків, то це пряме втручання в гарантування прав місцевого самоврядування і це заклики до грубого порушення Конституції України. Тому в жодному разі не можна блокувати рішення, яке спрямоване на підтримання нашої безпеки і оборони. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Від фракції «Європейська солідарність», будь ласка. Княжицький? А хто буде виступати? Синютка?

Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Друзі, які я почув фантастичні слова, зокрема відповідальність, кажуть: треба нести відповідальність за свої слова.

Насамперед, шановний колего, про відповідальність. А де відповідальність за слова, коли Президент України сказав, що «тридцятка» буде до кінця війни? Війна не закінчилася, «тридцятка» закінчилася. Де відповідальність? Де мільярд дерев? Де багато чого іншого, що обіцялося і про що говорилося? Де все це? Де статті про корупцію, яка прирівняна до державної зради? Багато чого наговорено. У нас така історія: щось говори, як водичка тече, а далі все забули. Де за це відповідальність?

А ще я щойно почув фантастичну тезу. Виявляється, що примусити і обмежити місцеве самоврядування витратами саме на армію, дати такий напрям, – це порушення закону і Конституції України, а забрати в них всі гроші – ні. Бачите, отака логіка. Тобто сказати їм, що не можна витратити на бруківку, на стадіони, але треба на військо – це порушення. А забрати все нагору, в Київ, і звідси давати і на стадіони, і на тротуари, і на серіали – це нормально.

Друзі, це просто абсолютно лицемірно. Дивіться, ну це ж кожна людина бачить і розуміє. Тому я закликаю вас (зараз буде голосування) показати себе. Коли настане зима, як уже лякають, говорячи, що це буде найстрашніша зима, не дай Боже, так воно і буде, то хто людей грітиме, хто займатиметься питаннями людей? Це все буде в громадах. І якщо ви таку можливість у громад сьогодні забрали, то завтра маєте нести за це відповідальність. От і слово «відповідальність», тоді вона і буде.

Тож закликаю вас схаменутися і дослухатися до того, що це треба зупиняти. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Євтушок, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ЄВТУШОК С.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, Олександр Сергійовичу. Фракція «Батьківщина», Рівненщина. Шановні колеги, що ми чуємо нині з трибуни Верховної Ради України? Що органи місцевого самоврядування не повинні фінансувати Збройні Сили України. Що органи місцевого самоврядування не повинні здійснювати якісь певні роботи у системі житлово-комунального господарства або ще десь. Що органи місцевого самоврядування не повинні отримувати базовий податок на доходи фізичних осіб, що, в принципі, створює саму філософію децентралізації.

Вибачте, будь ласка, тоді скажіть мені, поясніть, де військовим частинам брати ту допомогу, яку надали органи місцевого самоврядування з першого дня повномасштабного вторгнення? Нагадаю, це 30 мільярдів гривень прямої допомоги на рахунки військових частин і 50 мільярдів гривень – у вигляді закупівлі дронів, машин, техніки, квадрокоптерів тощо. Де брати кошти на всі ці речі? Ви скажете, що в державному бюджеті. А ви впевнені, що завтра, розуміючи рівень корупції на центральному рівні, вони зможуть отримати всі ці речі?

Вилучення «військового» ПДФО насамперед призведе до того, що місцеві бюджети недоотримають кошти і не можна буде фінансувати освіту, медицину на низових управлінських ланках, а також не можна буде, найголовніше, допомагати військовим частинам, які перебувають у пунктах постійної дислокації у тих громадах, де розташовані. Це значить, що військовик, солдат, повинен буде за свої гроші піти і купити той амортизатор, якщо у нього машиною завтра виїзд і йому

потрібно це зробити, поміняти термостат, різну рідину, мастила і все інше за свої кошти – кошти із заробітної плати того солдата, тому що в державному бюджеті це взяти буде неможливо.

Отже, шановні колеги, недобре наше рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бурміч Анатолій Петрович, група «Відновлення України». Будь ласка.

БУРМІЧ А.П., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні колеги! Група «Відновлення України» підтримувала закон (проект № 10037) тому, що ми дуже добре знаємо, які є зловживання на місцях з цими коштами. Аби їх не було... Ми говорили про це не один раз і сьогодні, думаю, ще виступлять наші колеги, які саме із Донеччини та бачать на місцях, що відбувається з цими коштами.

Ми вчора прийняли бюджет. Ви дуже добре знаєте, які в цьому бюджеті діри. Ми всі хочемо, щоб ці діри були наповнені грошима, а вдасться це зробити нашому уряду чи ні – дай Боже, щоб вдалося.

Вчора колеги, які сьогодні виставляють ці проекти блокуючих постанов, не один раз говорили, що в цей час, коли іде війна, бюджет у нас повинен вирішувати питання: перше – армії та безпеки і друге – соціалки. Сьогодні вони говорять зовсім інше. Я розумію, якби вони сказали, що давайте заберемо ці кошти в державних підприємств, де є різноманітні наглядові ради, члени яких виписують собі мільйонні бюджети і зарплати на місяць, та спрямуємо їх чи на армію, чи на соціалку, чи на відбудову, ми б зрозуміли. А те, що під час війни відбувається розкрадання великих коштів... Звичайно, ми із цим погодитися не можемо і ці проекти блокуючих постанов підтримувати не будемо. А мої колеги, думаю, ще сьогодні виступлять і детальніше розкажуть, які зловживання на місцях.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 08.11.2023 року про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до розділу VI Бюджетного кодексу України щодо забезпечення підтримки обороноздатності держави та розвитку оборонно-промислового комплексу України» (№ 10037 від 12.09.2023 року)» у цілому. Це проект постанови [№ 10037-П](#). Прошу голосувати.

«За» – 42.

Рішення не прийнято.

Наступне питання порядку денного – проект постанови [№ 10037-П1](#). Це проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 08.11.2023 про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону України «Про внесення змін до розділу VI Бюджетного кодексу України щодо забезпечення підтримки обороноздатності держави та розвитку оборонно-промислового комплексу України» (реєстр. № 10037 від 12.09.2023)».

Від авторів доповідає Мокан Василь Іванович. Будь ласка.

МОКАН В.І., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»)*. Шановні народні депутати! Протягом кількох тижнів активних обговорень цієї законодавчої ініціативи тут звучало десятки, якщо не сотні аргументів, чому не можна ухвалювати такий закон. Замість того, щоб до повторного другого читання шукати компроміс, шукати розумний збалансований підхід до перерозподілу наявних коштів, пішли шляхом повного вихолощення коштів місцевих громад, повної централізації і того, що немає на сьогодні жодної гарантії, що ці гроші можуть бути ефективно витрачені.

Насправді аргумент у тому, що ми створюємо дуже нехороший прецедент, коли закон має зворотню дію в часі, що порушує статтю 58 Конституції України. Ми створюємо прецедент, коли порушується принцип бюджетної децентралізації (до речі, реформу дуже високо оцінювали наші західні партнери, вона була кроком у напрямі євроінтеграції України), а найголовніше, що від цих дискусій має вигравати наша українська армія, українська обороноздатність, і, повторюю, гарантії щодо цього після такої прийнятої законодавчої ініціативи немає жодної.

Я розумію, що, зважаючи на кворум у залі, шансів на ухвалення блокуючого проекту постанови небагато, тому хочу сказати, що після того, як кошти у такий нехороший спосіб будуть централізовані, наше спільне завдання не просто стежити за максимально цільовим їх використанням, а й за тим, який буде від цього результат, які конкретно військовослужбовці отримають озброєння, та контролювати цей процес на всі сто відсотків.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запишіться, будь ласка, від фракцій і груп на виступи: два – за, два – проти. З процедури?

Дмитро Олександрович Разумков – з процедури, поки триває запис.

РАЗУМКОВ Д.О., *народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»)*. Дякую, Олександр Сергійовичу. Скажіть, будь ласка, а в нас тепер завжди буде так, як я розумію, що ми за принципом прецеденту кожний проект постанови будемо обговорювати як окремий? Тобто, коли в нас буде 100 проектів постанов, ми так само будемо їх окремо обговорювати? Просто я для розуміння, для себе. Я вже переговорив з паном Мотовиловцем, він підтримує цю ініціативу.

Дякую вам за такий конструктивний підхід. Думаю, що і колеги у Верховній Раді вам також за це подякують.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитре Олександровичу, поки Погоджувальна рада або зал не прийме іншої процедури, будемо працювати за цією. У нас шість проектів постанов, я думаю, це небагато. Усі хочуть виступити, висловитися. Будемо обговорювати.

Швачко, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ШВАЧКО А.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Прошу передати слово Сергію Штепі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Штепа. Будь ласка.

ШТЕПА С.С., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (одномандатний виборчий округ № 77, Запорізька область, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня, шановні колеги! Цей проект постанови дає вибір і нам, і суспільству. Це вибір між бруківкою або асфальтом і обороноздатністю нашої держави. Це вибір між можливістю далі заробляти кошти на благоустрою, на бруківці, на дорогах, на ремонті фасадів і життями наших захисників, які ми будемо зберігати завдяки додатковим БПЛА, снарядам, ракетам і так далі.

Я, чесно кажучи, сподіваюся, що ми більше не побачимо такого цинічного ставлення до армії, до бюджету, коли чиновники під час повномасштабного вторгнення російської федерації ремонтують статуї равликів за 470 тисяч гривень. Схаменіться і робіть все для того, щоб ми перемогли у цій війні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від фракції «Батьківщина» буде хтось виступати?
Михайло Михайлович Цимбалюк. Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні пане головуєчий, президіє! Шановні колеги! Прикро, що зараз не відбувається «година запитань до Уряду» і вчора Прем'єр-міністр України не був присутнім під час схвалення основного документа, за яким буде жити держава наступного року, але нехай це буде на його совісті.

Чому сьогодні було дуже важливо провести «годину запитань до Уряду»? Ми мали розглядати серйозне питання ветеранської політики і чи є ветеранська політика, яку мав презентувати уряд насамперед у Комітеті з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів і тут. І насправді нині ветеранські організації вимагають, щоб в уряді на рівні віце-прем'єра була людина, яка координуватиме

діяльність усіх міністерств і відомств, органів місцевої виконавчої влади щодо виконання ветеранської політики. Тому це ще один докір уряду, який ігнорує законодавчий орган, шановні колеги. Міністр у справах ветеранів мала звітувати. Не прийшли.

Шановні колеги, я хочу подякувати всім народним депутатам, які вступили до міжфракційного депутатського об'єднання «Підтримка волонтерського руху». Ветерани – це сьогодні вже соціальний клас, який захищає нашу державу і допомагає нашим військовикам. І до уряду запитання: як народилася постанова, якою з 1 грудня блокується волонтерство? Але ми із вами схвалили законопроект, який, впевнений, стане законом, що скасує цю постанову і, справді, змусить створити умови для діяльності волонтерського руху.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, країна-агресор не дає нам спрямувати гроші на армію. Оголошено повітряну тривогу, ми маємо пройти у відповідні... *(Шум у залі)*. Проголосуємо? Добре. Це конструктивне рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 08.11.2023 про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону України «Про внесення змін до розділу VI Бюджетного кодексу України щодо забезпечення підтримки обороноздатності держави та розвитку оборонно-промислового комплексу України» (реєстр. № 10037 від 12.09.2023)» у цілому. Це проект постанови [№ 10037-П1](#). Прошу голосувати.

«За» – 49.

Рішення не прийнято.

Постанову не ухвалено *(Шум у залі)*.

Усі решту проектів голосуємо? *(Шум у залі)*. Там є автори, вони проти.

Разумков – з процедури. Дайте слово.

РАЗУМКОВ Д.О. Олександр Сергійовичу, є пропозиція (все одно довго летять), щоб автори виступили, і проголосувати проект постанови.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте тоді авторів заслухаємо і будемо голосувати *(Шум у залі)*. Що ні? А щодо вашого проекту повне обговорення?

Разумков щодо проекту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 08.11.2023 про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону України «Про внесення змін до розділу VI Бюджетного кодексу України щодо забезпечення підтримки обороноздатності держави та розвитку оборонно-промислового комплексу України» (реєстр. № 10037 від 12.09.2023)». Це проект постанови [№ 10037-П2](#). Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Шановні колеги, я розумію, що дуже лячно, але послухайте, це важливі речі. Знаєте, я не буду багато говорити про проект постанови, ви все одно за нього не проголосуєте, але скажіть мені, будь ласка, вам не набридло, що влада ставиться не лише до бойових генералів, як до сміття, а й до вас? Чому я кажу влада? Тому що влади в цій залі немає. До вас вчора на голосування про бюджет не прийшли Прем'єр-міністр України і члени уряду. До вас сьогодні на «годину запитань до Уряду» не з'явився жодний міністр. Жодний! І ви мені будете казати, що тут є влада? Тут є монобільшість, але влади в цій залі немає (*Оплески*). Це ганьба! Ганьба всім, хто це підтримує, всім, хто це толерує. Вони що, перевтомилися чи п'ятниця перестала бути робочим днем для уряду? Де вони всі? А ви і далі будете тиснути зелену кнопку і голосувати за все, що вони скажуть? (*Шум у залі*). Так? Бачу, що ви будете, так. Ви посміхаєтеся, а до вас взимку придуть люди і запитають: де опалення, тепло, вода та каналізація? Потім будете ходити і посміхатися. Я бачу, що ви нічого не використовуєте, іноді навіть і мізки.

Шановні колеги, у мене до вас велике прохання: давайте, будь ласка, працювати так, щоб вам не було соромно за це, за цей уряд, за цих міністрів, за те, що ви приймаєте, за те, про що ви голосуєте. Будь ласка, працюйте так, як має працювати Верховна Рада, і поважайте тих, хто вас сюди відправив.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Можемо переходити до голосування щодо проекту постанови № 10037-П2? Переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 08.11.2023 про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону України «Про внесення змін до розділу VI Бюджетного кодексу України щодо забезпечення підтримки обороноздатності держави та розвитку оборонно-промислового комплексу України» (реєстр. № 10037 від 12.09.2023)» у цілому. Це проект постанови № 10037-П2. Прошу голосувати.

«За» – 45.

Рішення не прийнято.

По фракціях і групах покажіть, будь ласка.

Переходимо до розгляду проекту постанови [№ 10037-П3](#). Це проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 08.11.2023 про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону України «Про внесення змін до розділу VI Бюджетного кодексу України щодо забезпечення підтримки обороноздатності держави та розвитку оборонно-промислового комплексу України» (реєстр. № 10037 від 12.09.2023)».

Микиша Дмитро Сергійович. Будь ласка.

Тут теж такий самий принцип: виступ автора і далі голосуємо.

МИКИША Д.С., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 181, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую, колеги. Знаєте, дійсно, гроші рятують здоров'я, бо як тільки ми почали говорити про 26 мільярдів гривень у 2023 році і про більше ніж 100 мільярдів гривень у 2024 році, так одразу всі прозріли, побачили бруківку, асфальт. А чому не бачили цього раніше? Уже майже два роки скоро буде.

Я вам поясню, чому ви цього не бачили. Бо у постанові Кабінету Міністрів України № 590 йдеться про чіткий перелік, як саме мають використовуватися кошти казначейської служби: найперше – це армія, друге – соціалка і третє – все інше. То чому в 2022 році це чудово використовувалося, у постанові жодної зміни, а в 2023 році це не працює? Мабуть, була команда, щоб так і зробили, щоб близько двох десятків злодійкуватих мерів скористалися цим, потім це підсвітили, показали, а далі запропонували забрати кошти у 1469 громад, які існують по всій Україні. Дуже добре, так?

Колеги, а чого ви переживаєте? Ви ж учора під час прийняття бюджету проголосували за те, щоб наступного року все це забрати, забрати військовий ПДФО. То, може, хоча б давайте залишимо на 2023 рік, і громади нарешті передадуть ті кошти, які обіцяли, військовим підрозділам, бо домовленості з багатьма є, з багатьма, і сотні, не десятки, а сотні мільйонів мають повернути.

І наостанок. Ми приймали це рішення з порушенням Конституції України і Регламенту Верховної Ради України. Проект блокуючої постанови саме для того і подається, бо коли порушуються закони, це рішення має бути скасовано. Давайте скасуємо це рішення, повернемося до повторного другого читання, обговоримо всі поправки і приймемо відповідне рішення.

У мене все. Дякую. Колеги, підтримайте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 08.11.2023 про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону України «Про внесення змін до розділу VI Бюджетного кодексу України щодо забезпечення підтримки обороноздатності держави та розвитку оборонно-промислового комплексу України» (реєстр. № 10037 від 12.09.2023)» у цілому. Це проект постанови № 10037-ПЗ. Прошу голосувати.

«За» – 45.

Рішення не прийнято.

По фракціях і групах покажіть, будь ласка.

Щодо проектів постанов № 10037-П4 і № 10037-П5 у нас така процедура: доповіді авторів, потім виступи по одній людині від фракції «Європейська солідарність» і голосуємо.

Спочатку розглядаємо проект постанови [№ 10037-П4](#). Це проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 08.11.2023 року про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до розділу VI Бюджетного кодексу України щодо забезпечення підтримки обороноздатності держави та розвитку оборонно-промислового комплексу України» (№ 10037 від 12.09.2023 року)».

Запрошується до слова автор проекту постанови Артур Володимирович Герасимов. Прошу, 2 хвилини.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Шановні народні депутати! Шановні українці! За цей закон категорично не можна було голосувати, тому прошу всіх підтримати цей проект постанови у зв'язку з двома ключовими причинами.

Перше. Гроші реально не спрямують на армію, ну реально, і значно зменшиться швидкість отримання армією допомоги, яка зараз надається через місцеві громади.

І друге. Там не вирішено питання прифронтових і фронтових громад, які на лінії фронту. Ви забрали у них кошти від ПДФО і, чесно кажучи, я не знаю, як люди там переживуть зиму.

Крім цього, я хотів би сказати про те, що ви знаєте: 8 числа надійшли перші рішення про відкриття переговорів України з Європейським Союзом. У звіті Європейської комісії була частина з оцінки роботи парламенту. І ви знаєте, Єврокомісія визнала, що, незважаючи на надзвичайні умови через російську агресію, Верховна Рада України продовжує систематично виконувати законодавчі функції, зокрема в частині безпеки, оборони та інтеграції до ЄС. Це, якщо чесно, позитивна оцінка всім нам із вами.

Водночас у звіті міститься інформація про низку зафіксованих проблем та пропозицій до подальших дій, на які українській стороні, владі, варто звернути увагу. Зокрема, обмежена прозорість роботи парламенту, це і відсутність прямої трансляції засідань на телеканалі «Рада», і недопуск журналістів до пленарних засідань, і відсутність на веб-сайті парламенту інформації про запити до парламенту та депутатські запити. Це перше.

Друге. Необхідність посилення нагляду законодавчого органу за роботою виконавчої влади, включаючи моніторинг і виконання законів. Нам уже Європа напряду говорить: де ваш уряд, чому ви його не контролюєте?

До того ж звертається увага на продовження підготовки оновленого Закону України «Про політичні партії в Україні» з урахуванням спільних висновків Бюро ОБСЄ з демократичних інститутів і прав людини (БДІПЛ) та рекомендацій Венеційської комісії.

Дякую вам за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Артуре Володимировичу.

Хто від вас друга людина, яка виступатиме щодо цього проекту постанови?

Павленко.

Ростислав Павленко, з місця. Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Р.М., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, продовжу те, про що говорив Артур Герасимов. Знаєте, у нас уже залишилося менше місяця на виконання дуже чітких, конкретних і зрозумілих вимог, щоб у грудні не шукати причину того, чому раптом Європейська рада не підтримує, не дай Боже, рішення Єврокомісії про початок переговорів з Україною.

Артур говорив про парламентські питання, але там ще є інші дуже важливі речі, які нам усім треба взяти до уваги. І чи не найперша річ стосується саме місцевих громад і того, що станом на зараз процес децентралізації вважається однією з найсильніших позицій України. Якщо прийнятий закон набере чинності, це перестане бути нашою перевагою, ми озброїмо опонентів та будемо чути і читати дуже багато про те, що в неконституційний, позаконний спосіб у громад відбирають гроші.

І останнє, на чому я теж хочу наголосити. Ми не маємо забувати, що принцип свободи слова є абсолютно необхідним для нашої європейської інтеграції. У звіті (там 152 сторінки, але кожен у цій залі має прочитати його) чітко сказано, що відключення незалежних від влади каналів є порушенням щодо перспективи європейської інтеграції. Є речі, які доведеться зробити: доведеться включити канали, доведеться повернути парламенту суб'єктність і доведеться шанувати місцеві громади, хочете ви цього чи ні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо вам.

Переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 08.11.2023 року про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до розділу VI Бюджетного кодексу України щодо забезпечення підтримки обороноздатності держави та розвитку оборонно-промислового комплексу України» (№ 10037 від 12.09.2023 року)» у цілому. Це проект постанови [№ 10037-П4](#). Прошу голосувати.

«За» – 35.

Рішення не прийнято.

По фракціях і групах покажіть, будь ласка.

І завершальний проект постанови [№ 10037-П5](#). Це проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 08.11.2023 року про прийняття у другому читанні та в цілому проекту щодо Закону «Про внесення

змін до розділу VI Бюджетного кодексу України щодо забезпечення підтримки обороноздатності держави та розвитку оборонно-промислового комплексу України» (№ 10037 від 12.09.2023 року)».

Від авторів виступить Синютка, я так розумію. Так, Олегу Михайловичу? Княжицький Микола Леонідович. Будь ласка.

А, зараз від авторів виступить Синютка Олег Михайлович, 2 хвилини. Будь ласка.

СИНЮТКА О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні народні депутати! Чому потрібно переглянути рішення Верховної Ради і скасувати його? Усе дуже просто. Я хочу запитати у тих, хто під час повторного другого читання голосував за прийняття законопроекту Верховною Радою: що трапилося за два тижні, хто і який тиск чинив на вас, що за два тижні ви змінили своє рішення?

То чому потрібно скасувати це рішення Верховної Ради? Тому що ми фактично забираємо в українських військовиків можливість одержувати кошти з місцевих бюджетів і все те, що вони називають витратним матеріалом (дрони, автомобілі) не буде надходити до них.

Чому ілюзія і обман, що військовики одержать кошти на свої рахунки? Тому що, по-перше, якщо це станеться, то буде нешвидко, а по-друге, військовики застрягнуть у бюрократичних перешкодах і теж не зможуть закупити собі на ці кошти відповідні засоби.

Мені здається, якщо хтось думає, що буде подолана корупція стадіонів і дронів, то це ілюзія. Для того, щоб це зробити, достатньо було б казначейству прийняти рішення про зупинку відповідних платежів. Але, напевно, освіти, яка була здобута в трускавецьких університетах, занадто замало, щоб прийняти такі прості рішення, зате корупцію матимуть у вищих ешелонах влади.

Шановні колеги, пропоную проголосувати за цей проект постанови, скасувати рішення, тоді ми отримаємо дрони, а не стадіони, тоді наші військовики будуть мати можливість одержувати кошти від територіальних громад швидко та дешево на те, що їм потрібно.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В обговоренні ще виступить Микола Леонідович Княжицький, і переходимо до голосування.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 116, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, я не знаю, чи були ви у Львові і чи відвідували

центр «*Unbroken*». Це фантастичний центр для реабілітації військовослужбовців, туди вкладалися кошти місцевого бюджету.

Я був у Харкові, точніше на Харківщині, з гуманітарною допомогою і бачив прожектори, якими підсвічують дрони, щоб їх збивати, вони куплені за кошти місцевого бюджету.

А на Рівненщині ми з литовськими депутатами відвідували чудові укриття і розташування Сил територіальної оборони, які боронять українсько-білоруський кордон, що збудовані коштом місцевого бюджету.

Зараз усі ці гроші хочуть забрати. Забирають не тільки кошти, які почали сплачувати новостворені Сили територіальної оборони, а й кошти, які сплачували інші силові органи – поліція, Служба безпеки України, навіть у маленьких містечках, де і так був величезний дефіцит коштів місцевого бюджету. І куди ці кошти спрямують? На оборону? Ні. Якби їх спрямували Міністерству оборони України, то в цьому була хоча б якась логіка. Їх спрямують Державній службі спеціального зв'язку та захисту інформації України.

Вчора тут виступала колега Піпа і розповідала, як Держспецзв'язок хоче забрати Митрополичі сади Андрея Шептицького в місті Львові, і львівська преса пише, що вони там планують будувати дачні будиночки. Ви точно переконані, що ми маємо забрати гроші з фінансування придбання прожекторів, будівництва укріплень і реабілітації військовослужбовців, щоб будувати в садах митрополита Шептицького дачні будиночки? Я переконаний, що так не повинно бути.

Прошу підтримати проект постанови.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до голосування.

Ставлю на голосування проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 08.11.2023 року про прийняття у другому читанні та в цілому проекту щодо Закону «Про внесення змін до розділу VI Бюджетного кодексу України щодо забезпечення підтримки обороноздатності держави та розвитку оборонно-промислового комплексу України» (№ 10037 від 12.09.2023 року)» у цілому. Це проект постанови [№ 10037-П15](#). Прошу голосувати.

«За» – 34.

Рішення не прийнято.

По фракціях і групах покажіть, будь ласка.

Шановні народні депутати, розгляд питань порядку денного на сьогодні завершено. Дякуємо всім за плідну роботу.

Оголошую перерву в нашому пленарному засіданні. Про час і місце його продовження вам буде повідомлено завчасно. Нагадую про необхідність не поширювати інформацію щодо його початку.

Продовжуємо працювати для перемоги України. Слава Україні!